

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura francuska w ujęciu porównawczym		9.2.0348	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Literatur Romańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Kotowska; dr hab. Tomasz Swoboda, profesor uczelni; dr hab. Ewa Wierzbowska, profesor uczelni; dr hab. Marek Mosakowski, profesor uczelni; mgr Jadwiga Bodzińska-Bobkowska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - praca własna studenta, przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Liczba godzin			
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 50.00%	
		- francuski w wymiarze 50.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Egzamin	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		- egzamin ustny	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi	
		- egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu)	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Egzamin pisemny lub ustny (w zależności od modułu i decyzji prowadzącego) obejmuje:	
		• odpowiedź ustna lub pisemna na pytania otwarte.	
		lub/i	
		• dłuższa wypowiedź pisemna w oparciu o Treści programowe.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Dyskusja	Praca w grupach	Analiza tekstów z dyskusją
	Wiedza		
K_W02	+		+
K_W04	+		+
K_W07	+		+
K_W13	+		+
K_W14	+		+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U06	+	+	+
K_U09	+	+	+
	Kompetencje		
K_K05	+	+	+
K_K06	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka francuskiego na poziomie B1

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią literatury w perspektywie komparatystycznej i zdobycie oraz doskonalenie praktycznej umiejętności analizy i interpretacji dzieł literackich.

Treści programowe

Zajęcia realizowane w "modułach"

Moduł 1. Społeczno-polityczne aspekty literatury francuskiej i brytyjskiej w XVIII wieku.

Brytyjskie i francuskie koncepcje umowy społecznej: Hobbes, Locke, Boulainvilliers, Monteskiusz, Rousseau.

Homo economicus w literaturze brytyjskiej i francuskiej: Defoe (Robinson Crusoe) i Marivaux (Le paysan parvenu).

Anglia i Francja w Lettres philosophiques Woltera.

Kobieta w brytyjskiej i francuskiej powieści: Richardson (Pamela), Argens (Thérèse philosophe).

Nowa koncepcja wzniosłości: Burke i Diderot.

Zwiastuni Rewolucji francuskiej: Sieyès: Qu'est-ce que le Tiers États, Essai sur les privilèges.

Robespierre: Dekret Konwentu Narodowego z 7 maja 1794. Święto Istoty Najwyższej.

Brytyjscy krytycy Rewolucji francuskiej: Edmund Burke.

Moduł 2. Polsko-francuskie pogranicze.

George Sand et la culture polonaise

Norwid – racines normandes, âme polonaise.

Zygmunt Krasinski et la France.

Feliks Jasieński, collectionneur et critique littéraire.

La littérature polonaise et l'inspiration d'Emile Zola.

Au début du symbolisme – Teodor Wyzewski alias Teodor de Wyzewa.

Antoni Lange et le symbolisme.

Mallarmé devant les critiques de la Jeune Pologne.

Symbolisme et modernisme dans le théâtre polonais et français.

La réception critique du décadentisme et du symbolisme en Pologne à la lisière du XIX et XX siècles.

Misogynie et idolâtrie de la femme au XIX siècle en France et en Pologne.

Moduł 3. Literatura XX wieku.

1. Autobiografizm.

a. M. Leiris, Wiek męski.

b. T. Bernhard, Autobiografie.

c. J. Kerouac, W drodze.

2. Racjonalizm.

a. G. Perec, Życie instrukcja obsługi.

b. I. Calvino, Kiedy zimową nocą podróżny.

c. J. L. Borges, Fikcje.

3. Erotyzm.

a. G. Bataille, Historia oka.

b. H. Miller, Zwrotnik raka.

c. U. Zürn, Ciemna wiosna.

Moduł 4. Literatura i fotografia.

Wybrane aspekty teoretyczno-krytyczne relacji literatury i obrazu/fotografii (Barthes, Sontag, Didi-Huberman, Roche). Analiza wybranych projektów fotograficzno-literackich powstałych w XX i w XXI wieku w oparciu o koncepcje metodologiczne dotyczące problemu relacji słowa i obrazu (m.in. semiotykę, antropologię obrazu). Przewidywane tematy i problemy: Fotograficzno-literackie eksperymenty surrealistów (André Breton, Calude Cahun). Fotobiografia Hervégo Guiberta. Auto-foto-fikcja Sophie Calle. Fotografie tekstualne (Georges Perec, Marguarite Duras). Fototerapia (Annie Ernaux), Roman-photo (Marie-Françoise Plissart).

Moduł 5. Literatura i film.

Relacje między literaturą a filmem na przykładzie ekranizacji francuskojęzycznej literatury różnych wieków.

- Wybrane aspekty teoretyczno-krytyczne relacji literatury i filmu.

- Analiza wybranych ekranizacji w oparciu o koncepcje metodologiczne dotyczące problemu relacji słowa i obrazu (m.in. semiotykę, antropologię obrazu).

- Analiza porównawcza różnych ekranizacji tego samego tekstu.

- Przewidywane tematy i problemy:

refleksja nad sposobami i możliwościami tłumaczenia literatury na język filmu oraz granicami ich przekładalności,

refleksja nad wtórnością dzieł filmowych.

Przykładowe teksty i filmy:

„Liaisons dangereuses” P. Ch. De Laclous / „Niebezpieczne związki” M. Forman / „Niebezpieczne związki” S. Frears

„Les Misérables” V. Hugo / „Nędznicy” Tom Hooper / „Nędziny” Ladia Ly

„Dieu du carnage” Yasmina Reza / „Rzeź” R. Polański

A także Zola, Duras, Queneau, Collard i inni.

Wykaz literatury

Moduł 1.

Thomas Hobbes, Lewiatan, przeł. Cz. Znamierowski, Warszawa 2016.

Jean Jacques-Rousseau, Du contrat social, Paris 2011.

William Defoe, Przypadki Robinsona Crusoe, przeł. J. Birkenmajer, Warszawa 1957.

Voltaire, Lettres philosophiques, Paris 1986.

Samuel Richardson, Pamela, or Virtue Rewarded, New York 2011.

Jean-Baptiste de Boyer d'Argens, Thérèse philosophe, Paris 1993.

Emmanuel-Joseph Sieyès, Czym jest stan trzeci? Esej o przywilejach, przeł. M. Jarosz, Warszawa 2016.

Marek Mosakowski, Przemysław Kossakowski, Francuskie głosy o szlachcie, feudalizmie i monarchii w przededniu Rewolucji, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2018.

Marek Mosakowski, Sztuki w służbie terroru. O rewolucji w kulturze francuskiej w latach 1792-1794, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2021.

Edmund Burke, Rozważania o rewolucji francuskiej, przeł. D. Lachowska, Warszawa 2008.

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE:

Edmund Burke, Dociekania filozoficzne o pochodzeniu naszych idei wzniosłości i piękna, przeł. P. Graff, Warszawa 1968.

Monteskiusz, O duchu praw, przeł. T. Boy-Żeleński, Warszawa 2003.

Pierre de Marivaux, Le paysan parvenu, Paris 1981.

Maximilien de Robespierre, Œuvres de Maximilien de Robespierre, t. 5, Paris 1967.

Moduł 2.

Bittner I., Romantyczna idea „odnajdywania siebie” i jej wyraz w korespondencji Zygmunta Krasińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2002.

Delsemme P., Teodor de Wyzewa, éminence grise du symbolisme français, Cahiers de Varsovie, 1989 nr 16.

Fournier Kiss C., Germaine de Staël et George Sand en dialogue avec leurs consœurs polonaises, Clermont-Ferrand, CELIS, coll : Révolutions et Romantismes, Presses universitaires Blaise-Pascal, 2020.

Kita M., Mizoginia i uwielbienie kobiety w aforyzmach francuskich i polskich drugiej połowy XIX wieku.

Klemm W., Kabata M., Tchórzewska H., Literatura francuska w prasie polskiej drugiej połowy XIX-go wieku, Cahiers de Varsovie, 1974, nr 2.

Kulczycka-Saloni J. Literatura polska lat 1876-1902 a inspiracja Emila Zoli. Studia, Wrocław 1974.

Kulczycka-Saloni J., Le naturalisme, phénomène transnational, Cahiers de Varsovie, 1989 nr 15.

Lange A., Guy de Maupassant jako teoretyk, Przegląd Tygodniowy, 1888, nr 4.

Libera Z., Antoni Lange et Charles Baudelaire, Cahiers de Varsovie, 1989, nr 15.

Magnuszewski J., Entre le Parnasse français, tchéque et polonais..., Cahiers de Varsovie 1989.

Markiewicz Z., Polsko-francuskie związki literackie, 1986.

Modernités: Mélanges franco-polonais, Université de Lille, 1979.

Naliwajek Z., Mallarmé devant les critiques de la Jeune Pologne (1887-1918), Cahiers de Varsovie, 1986, nr 16.
 Ryłko Z., L'idée du symbolisme chez Antoni Lange, Cahiers de Varsovie, 1986 nr 16.
 Tomicka M., Décadentisme ou symbolisme ? Réception critique des deux notions en Pologne (1886-1918), Acta Universitatis Wratislaviensis, nr 635, Wrocław 1983, z. 20.
 Żurowski M., La fortune polonaise des Serres Chaudes de Maeterlinck, Cahiers de Varsovie 1989 nr 16.
 Zygmunt Krasiński w stulecie śmierci, red. J. Krzyżanowski, K. Wyka, S. Żółkiewski, PIW, Warszawa 1960.

Moduł 3.

M. Leiris, Wiek męski,
 T. Bernhard, Autobiografie,
 J. Kerouac, W drodze,
 G. Perec, Życie instrukcja obsługi,
 I. Calvino, Kiedy zimową nocą podróżny,
 J. L. Borges, Fikcje,
 G. Bataille, Historia oka,
 H. Miller, Zwrotnik raka,
 U. Zürn, Ciemna wiosna.

Moduł 4.

Baetens J., Pour le roman photo, Les Impressions nouvelles, Bruxelles, 2010.
 Barthes R., La Chambre claire. Note sur la photographie, Gallimard, Paris 1980.
 Breton A., Nadja, Gallimard, Paris, 1964.
 Calle S., Histoire vraies, Actes Sud, Arles, 1994.
 Cotton Ch., La photographie dans l'art contemporain, Thames and Hudson, Paris, 2005.
 Duras M., L'Amant, Minuit, Paris, 1984.
 Ernaux A., L'usage de la photo, Gallimard, Paris, 2005.
 Guibert H., L'image fantôme, Minuit, Paris, 1981.
 Perec G., W ou le Souvenir d'enfance, Gallimard, Paris, 1974.
 Plissart M-F., Droit de regards, Les Impressions nouvelles, Bruxelles, 2010.
 Rouillé A., La photographie - entre document et art contemporain, Folio, Paris, 2005.
 Soulages F., Esthétique de la photographie, Nathan, Paris, 1999.

Moduł 5.

Od de Laclosa do Collarda. Adaptacje literatury francuskiej, A. Helman, P. Włotek (red.), Słowo, Obraz/Terytoria, 2015.
 Robert Escarpit, Literatura i społeczeństwo, tłum. Janusz Lalewicz, [w:] Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia, red. Henryk Markiewicz, Kraków: Wydawnictwo Literackie 1976.
 Alicja Helman, Twórcza zdrada. Filmowe adaptacje literatury, Poznań: Ars Nova 1998.
 Jerzy Płażewski, Historia filmu francuskiego 1895–2003, Warszawa: Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe 2003.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W02, K_W04, K_W07, K_W13, K_W14 K_U01, K_U02, K_U06, K_U09 K_K05, K_K06	K_W02, K_W04, K_W07, K_W13, K_W14 Student: zna zaawansowaną terminologię literaturoznawczą w języku francuskim (K_W02), ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą francuską terminologię, teorię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa (K_W04), zna i rozumie główne współczesne kierunki literaturoznawstwa (K_W07), ma zaawansowaną wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu literackim i kulturalnym w krajach francuskojęzycznych (K_W13), ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historii, historii sztuki i literatury w krajach francuskojęzycznych (K_W14).
	Umiejętności K_U01, K_U02, K_U06, K_U09 Student: wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio udokumentować oraz stworzyć adekwatną bibliografię (K_U01), zna i potrafi korzystać z głównych metod i narzędzi badawczych, opracowuje i prezentuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa (K_U02), potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu literaturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych (K_U06), posiada umiejętność merytorycznego uzasadniania sformułowanych tez, potrafi wykorzystać poglądy innych autorów oraz sformułować wnioski (K_U09).
	Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05, K_K06

Student:

ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego Europy i krajów francuskojęzycznych, ma świadomość znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych (K_K05), uczestniczy w życiu kulturalnym korzystając z różnych mediów i rozumie potrzebę zachęcania innych do kontaktów z kulturą, myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, krytycznie ocenia posiadaną wiedzę (K_K06).

Kontakt

katarzyna.kotowska@ug.edu.pl